

Sažetak projekta:

Transparentna i odgovorna javna preduzeća u BiH

Kingdom of the Netherlands

Problem

Bosna i Hercegovina se suočava sa nedostatkom odgovornosti i transparentnosti unutar javnog sektora na svim nivoima vlasti. Jedno od najvećih pitanja, a koje je većinom zanemareno, se odnosi na transparentnost i odgovornost javnih preduzeća. Interna dokumenta i pravilnici javnih preduzeća prenose principe sadržane u državnim i entitetskim zakonima o upravi, tj. principe legalnosti, transparentnosti, otvorenosti, odgovornosti, profesionalizma i nepristrasnosti. Međutim, postojeće prakse pokazuju da su članovi upravnih i nadzornih odbora javnih preduzeća prilično nezainteresovani za rezultate rada, dok je sam njihov izbor pitanje dogovora između političkih stranaka koje su na vlasti, sa veoma malo odgovornosti za poslovne rezultate datog preduzeća prema građanima. Transparentnost u objavljivanju poslovnih rezultata je ograničena, posebno po pitanju poslovnih indikatora, planova i rezultata. Poslovni rezultati se obično razmatraju na sastancima skupština i nadzornih odbora, samo sa ograničenim učešćem javnosti i građana. Izvještavanje o indikatorima učinka je skoro u potpunosti ograničeno na godišnje poslovne planove i godišnje izvještaje, koji nisu odmah dostupni javnosti.

Ključna ideja

Stanje u pogledu transparentnosti i odgovornosti javnih preduzeća u BiH se može unaprijediti pripremom i primjenom amandmana na relevantne propise o javnim preduzećima koji definišu njihove obaveze u ovoj oblasti, izradom smjernica za javna preduzeća za pripremu i objavljivanje godišnjih planova i izvještaja u formi koji su lako razumljivi javnosti, uz davanje tehničke podrške odabranim preduzećima da to urade (i tako služe kao primjer drugima). Povećanom transparentnošću javnih preduzeća stvorice se pretpostavke za veće učešće javnosti (građana, NVO i dr.) u monitoringu rada i rezultata javnih preduzeća čime se utiče na povećanje njihove odgovornosti.

Ciljevi i očekivani rezultati projekta

Opšti cilj: Poboljšana odgovornost i transparentnost javnih preduzeća u Bosni i Hercegovini.

Specifični cilj: Pripremljene, promovisane i inicirane promjene u propisima o javnim preduzećima kako bi se povećala transparentnost planiranih i provedenih aktivnosti.

Očekivani rezultati:

1. Pripremljena i prezentovana komparativna studija o transparentnosti i odgovornosti javnih preduzeća.
2. Kreirane i promovisane smjernice za izradu godišnjih planova i izvještaja, te njihova primjena u odabranim javnim preduzećima.
3. Pripremljeni amandmani na propise o javnim preduzećima koji definišu obaveze u smislu transparentnosti i njihovo stavljanje u parlamentarnu proceduru.

Glavne aktivnosti

1. Priprema i provođenje istraživanja, objavljivanje komparativne studije sa nalazima istraživanja i promocija studije (okrugli sto, konferencija za novinare i dr.);
2. Izbor javnih preduzeća, potpisivanje Memoranduma o saradnji, priprema plana rada, kreiranje smjernica za izradu i objavljivanje godišnjih planova i izvještaja javnih preduzeća u formi koja je lako razumljiva, organizacija radionica sa predstavnicima preduzeća, pružanje tehničke podrške u pripremi godišnjih planova/izvještaja, objavljivanje godišnjih planova/izvještaja na veb-stranicama preduzeća, organizacija radionica za finalizaciju smjernica, prezentacija smjernica za javna preduzeća (konferencija za novinare);
3. Izbor članova radne grupe za poboljšanje propisa, analiza postojećih zakonskih odredbi i nacrt amandmana na relevantne zakonske akte, prezentacija nacrta amandmana i njihova finalizacija u okviru radne grupe, prezentacija amandmana na konferenciji za novinare, sastanci sa predstavnicima vlasti i političkih partija
4. Analiza stejkholdera iz komunikacionog ugla, priprema i promocija posebno kreiranih strateških proizvoda (brifova, blogova i dr.), priprema i objavljivanje informacija za medije i saopštenja za javnost, redovna upotreba društvenih mreža.

Uloge u projektu

- Vodeći aplikant: Eda – Agencija za razvoj preduzeća, Banjaluka
- Partner: Transparency International u BiH

Trajanje projekta

1. decembar 2016 – 31. juli 2018.

Izvor finansiranja

Ambasada Kraljevine Nizozemske u BiH, u okviru programa MATRA GRANT 2016.